

Informácia o zahraničnej pracovnej ceste

I. VŠEOBECNÉ ÚDAJE

Zasadnutie pracovnej skupiny MAA OIML

Dátum:

16. – 23. marec 2014

Miesto rokovania:

USA, Gaithersburg

Program rokovania:

17. 3. 2014 Zasadnutie technického výboru OIML TC9 – revízia OIML R 60 Metrologické požiadavky na snímače zaťaženia

18. 3 - 19. 3 2014 Zasadnutie výboru CPR R 49/R 60/R 76 pre preskúvanie účasti (Committee on Participation Review)

20. 3 – 21. 3. 2014 Zasadnutie pracovnej skupiny MAA OIML

II. ÚČEL CESTY

Zasadnutie pracovnej skupiny MAA OIML (Mutual Acceptance Arrangement International Organization of Legal Metrology),

III. PRÍNOS CESTY

Hlavnou témou zasadnutia bolo určenie novej koncepcie systému MAA OIML - Dohovoru o vzájomnom uznávaní certifikátov vydávaných v rámci OIML). V súčasnosti sa certifikačný systém OIML, člení na základný certifikačný systém OIML pre meradlá a dohovor o vzájomnom uznávaní MAA, pričom v rámci dohovoru o vzájomnom uznávaní MAA sa do roku 2014 vydalo podstatne menej MAA certifikátov zhody OIML v porovnaní s počtom certifikátov vydávaných v rámci základného certifikačného systému OIML.

Základný certifikačný systém OIML pre meradlá bol zavedený s cieľom zjednodušiť administratívne postupy a znížiť náklady pri medzinárodnom obchodovaní s meradlami z regulovanej sféry, ktoré podliehajú národným legislatívam. Certifikačný systém sa nazýva „základný“, aby sa zreteľne odlíšili „obyčajné“ certifikáty zhody OIML vydávané v rámci pôvodnej časti systému (Základné certifikáty zhody OIML) od „novších“ certifikátov OIML vydávaných v rámci Dohovoru o vzájomnom uznávaní - MAA certifikátov zhody OIML.

Základný certifikačný systém oprávňuje členov OIML vymenovať OIML autoritu (Issuing Authority) na vydávanie OIML certifikátov zhody pre špecifikované druhy meradiel, pričom musí existovať príslušné medzinárodné odporúčanie, ktoré okrem požiadaviek na daný druh meradiel obsahuje aj skúšobné postupy, predpisuje formát protokolu o skúške, a je začlenené do certifikačného systému

OIML. Vydávajúce authority musia spĺňať požiadavky na spôsobilosť a nestrannosť a pracovať nediskriminačne. Aktualizovaný zoznam OIML autorít sa pravidelne zverejňuje na stránke www.oiml.org, pričom spôsobilosť authority vydávať aj certifikáty typu MAA je v zozname vyznačená. Systém poskytuje výrobcovi možnosť získať základný certifikát zhody OIML a základnú hodnotiacu správu o skúške typu - táto sa v príslušných odporúčaniach nazýva Protokol o skúške (Test Report) - ktoré dokladujú, že daný typ meradla je v súlade s požiadavkami príslušného medzinárodného odporúčania OIML. Tieto základné OIML certifikáty zhody sú akceptované národnými metrologickými orgánmi na základe dobrovoľnosti. Tak ako sa medzi členmi OIML prehľbujú vzťahy o vzájomnej dôvery a uznávaní výsledkov skúšok, základný certifikačný systém OIML slúži na zjednodušenie schvaľovania typu meradiel pre výrobcov ako aj pre metrologické orgány tým, že odstraňuje duplicitu žiadostí a opakovanie nákladných skúšobných procedúr.

Dohovor o vzájomnom uznávaní (MAA) sa vyvinul ako doplnkový nástroj k základnému certifikačnému systému OIML s cieľom zvýšiť existujúcu vzájomnú dôveru v rámci systému. Účelom dohovoru MAA je stanoviť pravidlá a opatrenia na posilnenie vzájomnej dôvery medzi zúčastnenými členskými štátmi OIML ako aj členmi - korešpondentmi vo výsledky typových skúšok, vyjadrujúce zhodu meradiel, alebo ich modulov, podliehajúcich metrologickej kontrole s metrologickými a technickými požiadavkami OIML, ako aj s dohodnutými dodatočnými požiadavkami. Ďalší účel je podporovať celosvetovú harmonizáciu, jednotnú interpretáciu a uplatňovanie legálnych metrologických požiadaviek na meradlá ako aj prispieť k zvýšeniu časovej a nákladovej efektívnosti národných skúšok typu, schvaľovania alebo uznávaní meradiel a / alebo moduly podliehajúcich metrologickej kontrole, pri súčasnom poskytnutí a zachovaní dôvery vo výsledky, a tak podporiť zjednodušenie celosvetového obchodu s meracími prístrojmi. Systém ponúka výhodnú alternatívu krajinám, ktoré nemajú vlastné skúšobné zariadenia. Zvýšenie dôvery sa dosahuje zavedením hodnotenia skúšobných laboratórií vykonávajúcich skúšky typu. Toto hodnotenie je založené na norme ISO/IEC 17025 a realizuje sa formou akreditácie alebo formou vzájomného posúdenia (peer assessment). Výhodou systému je taktiež možnosť zohľadniť v príslušnej Deklarácii o vzájomnej dôvere aj odsúhlasené dodatočné národné alebo regionálne požiadavky, t. j. tie, ktoré idú nad alebo mimo rámec príslušného odporúčania OIML. Hlavným zámerom MAA je, aby účastníci dohovoru mohli prijímať a využívať MAA – Hodnotiace správy (MAA Evaluation Reports), ktoré sú validované MAA certifikátom zhody OIML. Z tohto dôvodu sa účastníci MAA členia na vydávajúcich účastníkov (Issuing Participants - IP) a na účastníkov – používateľov (Utilizing Participants - UP).

V rámci štruktúry OIML boli zavedené technické komisie, ktoré pokrývajú širšie oblasti legálnej metrologie. Tieto technické komisie sú zodpovedné za vypracovanie publikácii OIML v rámci projektových skupín jednotlivých technických komisií (TC's Project Groups). V rámci zasadnutia sa konalo zasadnutie technického výboru OIML TC9 – revízia OIML R 60 Metrologické požiadavky na snímače zaťaženia, ktorá bola venovaná nevyriešeným problémom v rámci pripomienkovania druhého návrhu (2 CD) OIML R 60.

Kombinované zasadnutie výboru CPR R 49/R 60/R 76 pre preskúvanie účasti (Committee on Participation Review) viedol Luis Mussio (BIML) a bolo zamerané na hodnotenie činnosti jednotlivých účastníkov deklarácií o vzájomnej dôvere (DoMC- Declarations of Mutual Confidence) v uplynulom období. V rámci implementácie MAA boli doteraz podpísané tri deklarácie o vzájomnej dôvere a to pre vodomery (R49), snímače zaťaženia (R60) a váhy s neautomatickou činnosťou (R 76). V súčasnej dobe tieto tri deklarácie o vzájomnej dôvere zahŕňajú spolu 22 účastníckych krajín z ktorých 10 sú vydávajúci účastníci. V rámci zasadnutia sa prerokovali výročné správy o činnosti jednotlivých účastníkov a konalo sa hlasovanie ohľadom zotrvania jednotlivých účastníkov v príslušných deklaráciách o vzájomnej dôvere. Taktiež boli v rámci zasadnutia prerokované žiadosti niektorých vydávajúcich autorít – z Nemecka, Švajčiarska a Veľkej Británie, ohľadom rozšírenia svojej spôsobilosti v rámci jednotlivých DoMC.

Zasadnutie Ad-hoc pracovnej skupiny pre preskúmanie MAA OIML (Review of the OIML Mutual Acceptance Arrangement) viedol Roman Schwartz (CIML First Vice-President) a bolo zamerané na vyhodnotenie a uplatňovanie certifikačného systému MAA OIML a stanovenie jeho novej koncepcie s cieľom zvýšiť jeho uplatnenie. Pred zasadnutím bol jednotlivým účastníkom zaslaný dotazník, v ktorom jednotliví účastníci navrhovali spôsoby ako by bolo možné zvýšiť povedomie a rozšírenie používania MAA OIML. V rámci zasadnutia sa prerokovávalo hodnotenie výsledkov získaných z daného dotazníka a prebiehala diskusia na danú problematiku. V rámci koncepcie CIML sa uvažuje nad tým, že v rámci OIML bude existovať iba jeden OIML certifikačný systém, ktorý by mal byť založený na princípoch MAA. Zo získaných výsledkov vyplýva že 38 % percent účastníkov súhlasí so zavedením iba jedného certifikačného systému, zatiaľ čo 48 % opýtaných bolo proti (3 účastníci sa nevyjadrili). Na základe záverov a výsledkov z diskusie sa vytvorili malé podskupiny riešiteľských tímov, ktoré vypracujú koncepty ako by mal byť tento jednotný systém organizovaný a ako a kedy by mal byť zavedený, pričom by sa mali vziať do úvahy skúsenosti z podobných už dobre zavedených certifikačných systémoch. Taktiež by mali byť pred ukončením základného certifikačného systému OIML jasne definované podmienky pre prijatie nových vydávajúcich účastníkov do MAA.

IV. CESTU USKUTOČNIL

člen Medzinárodného výboru pre legálnu metrológiu, menovaný uznesením vlády č. 458 zo dňa 12. 9. 2012